

2.1 KUPOVINA PAKETA ILI LICENCE ZA SAMOSTALNI E-IZVOR

Prilikom kupovine e-izvora upisujemo podatke o paketu ili o licenci za samostalni e-izvor. Unosimo oznaku paketa ili licence, ponuđača, način nabavke, vrstu izvora, način pristupa, vrstu licence, važenje od–do, broj naslova u paketu, broj istovremenih pristupa, cenu, podatke o ugovoru o licenci i dobavljača. Ako za e-izvor postoji bibliografski zapis u lokalnoj bazi podataka, podatke o paketu ili licenci možemo povezati sa građom, tj. bibliografskim zapisom.

Paket ili licencu možemo izbrisati iz baze podataka.

2.1.1 Unos paketa/licence

Podatke o paketu e-izvora ili o licenci za samostalni e-izvor unosimo u editoru **Paket/licenca**.

Postupak

1. Označimo klasu **Paket/licenca**.
2. Izaberemo metodu **Klasa / Novi objekt**.
Otvora se editor **Paket/licenca**.
3. Kod „Oznaka paketa/licence“ unosimo identifikacionu oznaku koja na jedinstven način određuje paket ili licencu i koja se koristi za pretraživanje po ključu. Ako unosimo podatke za samostalni e-izvor, možemo uneti njegov naslov ili mu odrediti drugu oznaku.
4. Označimo polje za aktiviranje „Važeće“ ako je paket ili samostalni e-izvor na raspolaganju članovima biblioteke.
5. Unesemo ponuđača.
6. Kod „Način nabavke“ izaberemo odgovarajuću vrednost.
7. Kod „Vrsta izvora“ izaberemo odgovarajuću vrednost.

Možemo izabrati jednu od sledećih vrednosti:

- *e-knjiga* – kada kupujemo licencu za e-knjigu
- *e-serijska publikacija* – kada kupujemo licencu za serijsku publikaciju
- *baza podataka* – kada kupujemo licencu za bazu podataka
- *drugo*

Ako smo kupili elektronsku zbirku različitih vrsta e-izvora, možemo izabrati vrstu izvora koja predstavlja glavnica zbirke.

8. Kod „Način pristupa“ izaberemo odgovarajuću vrednost.

Možemo izabrati jednu od sledećih vrednosti:

- *pozajmica* – kada e-knjizi pristupamo tako što je pozajmimo i učitamo u uređaj za čitanje
 - *javni domen* – kada je e-izvor slobodno dostupan na webu
 - *IP zaštita* – kada je pristup e-izvoru omogućen samo sa određenih računara
 - *autorizacija* – kada pristup zahteva registraciju korisnika (korisničko ime i šifru)
9. Kod „Vrsta licence“ izaberemo odgovarajuću vrednost.
Možemo izabrati jednu od sledećih vrednosti:
- *osnovni paket* – kada kupujemo osnovni paket ponuđača; obično taj paket obuhvata sve naslove koje ponuđač nudi na svom portalu
 - *vremenski zakup pristupa* – kada zakupimo pristup paketu ili samostalnom e-izvoru za određeni period (obično godinu dana)
 - *arhivski primerak* – kada imamo, obično ograničen, pristup arhivskom primerku e-izvora
 - *besplatni primerak* – kada je paket ili naslov slobodno dostupan
 - *zakup pozajmica* – kada zakupimo određeni broj pozajmica samostalnog e-izvora, obično za e-knjigu
 - *trajni pristup* – kada zakupimo vremenski neograničen pristup paketu ili samostalnom e-izvoru
 - *trajno vlasništvo* – kada kupimo paket ili samostalni e-izvor kao trajno vlasništvo
 - *drugo*
10. Kod „Važi od“ i „Važi do“ unosimo period tokom kojeg licenca važi i tokom kojeg je omogućen pristup e-izvoru. Ako je pristup paketu ili samostalnom e-izvoru trajan, polje za unos kod „Važi do“ ostavljamo prazno.
11. Unesemo broj naslova koji su uključeni u paket. Kod licence za samostalni e-izvor unosimo broj 1.
12. Unesemo broj istovremenih pristupa.
13. Unesemo cenu paketa ili samostalnog e-izvora, i to krajnju cenu sa odbijenim popustom i dodatim PDV-om. Sve detalje u vezi sa popustom i PDV-om upisaćemo prilikom unosa primljenog računa.
14. Kod paketa e-knjiga za pozajmicu koje su zaštićene DRM zaštitom unosimo cenu za pojedinačnu pozajmicu, i to krajnju cenu sa dodatim PDV-om.
15. Unesemo broj i datum ugovora o licenci.
16. Za unos napomene kliknemo dugme **Napomena**.
U prozor za unos napomene unesemo tekst i pohranimo ga.

Kada cena pojedinačnog paketa ili licence nije poznata, jer je uračunata u cenu drugog paketa ili licence, u napomenu možemo upisati komentar <CS\oznaka>. Kod oznake navodimo oznaku onog paketa ili licence kod koje je upisana zajednička cena.

17. Kod „Tip“ izaberemo odgovarajuću vrednost: *paket* ili *licenca za samostalni e-izvor*.

18. Odredimo dobavljača.

Kliknemo dugme **Dobavljač**. Dugme predstavlja vezu s klasom **Partner** u kojoj su navedeni i partneri u ulozi dobavljača e-izvora. Otvara se pretraživač **Pretraživanje – Partner**. Potražimo i izaberemo dobavljača.

19. Ako za e-izvor postoji bibliografski zapis u lokalnoj bazi podataka, kliknemo dugme **Građa**.

Otvara se pretraživač **Pretraživanje – Bibliografski zapis**. Potražimo i izaberemo bibliografski zapis.

20. Pohranimo podatke.

Paketu ili licenci za samostalni e-izvor programski se dodeljuje broj koji se ne može promeniti.

2.1.2 Brisanje paketa/licence

Paket ili licencu možemo izbrisati iz baze podataka.

Uslov

Paket ili licenca nemaju povezane stavke računa, stavke avansa i licenci za pozajmicu e-knjiga.

Postupak

1. U klasi **Paket/licenca** potražimo i izaberemo paket ili licencu koji/komu želimo izbrisati.
2. Izaberemo metodu **Objekt / Izbriši**.

Paket ili licencu se brišu iz baze podataka.